

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

w Gminie Zbąszynek
na lata 2014 – 2016

LUTY 2014

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji oraz opiekunów świetlic środowiskowych, itp.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014-2023.

Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższej rodziny.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem w pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Mianem **rodziny dysfunkcyjnej** określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Zbąszynek realizuje zadania z zakresu edukacji, kultury i sportu. Tutaj zlokalizowane są dwie publiczne szkoły średnie: Technikum Leśne w Rogozińcu i Zespół Szkół Technicznych w Zbąszynku; są trzy szkoły podstawowe: w Zbąszynku, w Dąbrówce Wielkopolskiej i w Kosieczynie oraz gimnazjum w Zbąszynku. Na terenie gminy działa pięć niepublicznych przedszkoli.

Dobrze wyposażona baza sportowa Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zbąszynku oraz prężnie działający Zbąszyński Ośrodek Kultury a także ciągle rozwijający swe działania Zbąszyński Uniwersytet Trzeciego Wieku tworzą możliwości samorealizacji, rozwoju zainteresowań oraz udziału w różnorodnych imprezach kulturalnych i sportowych.

Gmina posiada również rozbudowany i dobrze działający system pomocy społecznej, ogarniający swym oddziaływaniem rodziny i osoby znajdujące się długotrwale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, osoby starsze i niepełnosprawne, rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, czy też osoby wykluczone bądź zagrożone marginalizacją społeczną.

W Gminie Zbąszynek funkcjonują dwie świetlice środowiskowe finansowane z budżetu gminy oraz świetlica szkolna.

Placówki te nie tylko organizują dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale również współpracują z rodzicami dziecka i placówkami oświatowymi.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku oraz analiza społeczna zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbąszynek na lata 2014 – 2023.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje nt. liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, ilość dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie		Liczba	
Ludność gminy	Stan na 31.12.2013r.	8 339	
Dzieci w wieku 0-13 w gminie		1256	
Młodzież w wieku 14 – 18 w gminie		462	
Rodziny korzystające z dodatku mieszkaniowego	Stan na 31.12.2012r.	36	
Rodziny korzystające z pomocy społecznej		193 rodziny, 616 osób	
Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych		138 rodzin, 255 dzieci	
Rodziny korzystające z Funduszu Alimentacyjnego		41 rodzin, 64 dzieci	
Rodziny korzystające ze stypendium szkolnego i zasiłków szkolnych		31 rodzin, 62 dzieci	
Uczniowie objęci dożywianiem w szkołach		156	
Rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny		17 rodzin, 39 dzieci	
Rodziny wychowujące dzieci, w których wystąpiła przemoc		6	
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej		W rodzinach zastępczych niezawodowych na ter. naszej gminy	5 dzieci
		W rodzinach zastępczych spokrewnionych na ter. naszej gminy	5 dzieci
	W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na ter. innej gminy	2 dzieci	
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w domu dziecka		4 dzieci	
Liczba dzieci, za które gmina ponosi odpłatność	W rodzinach zastępczych	3 dzieci	
	W domach dziecka	2 dzieci	
Rodziny biologiczne na terenie naszej gminy, z których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej i domach dziecka	Od 2012r.	6 rodzin	

Liczba zamieszkujących na terenie Gminy Zbąszynek dzieci i młodzieży, wg stanu na 31 grudnia 2013r., w wieku od 0 do 18 lat wynosi 1718 osób, co stanowi 21 % ogółu mieszkańców. W tym, w wieku od 0 do 13 lat było 1256 dzieci (15%) oraz od 14 do 18 roku życia było 462 osób (5,5%). W roku 2012 w dwóch formach pieczy zastępczej umieszczonych zostało 5 dzieci, co stanowi 0,2 % grupy wiekowej od 0 do 18 roku życia.

Powody udzielania pomocy społecznej w 2012 roku

Powód	Liczba rodzin
Ubóstwo	99
Bezdomność	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	46, w tym: 21 rodzin wielodzietnych
Bezrobocie	81
Niepełnosprawność	74
Długotrwała lub ciężka choroba	48

Niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	153, w tym: – rodziny niepełne 24 – rodziny wielodzietne 16
Przemoc w rodzinie	2
Nadużywanie alkoholu	17
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3
Zdarzenia losowe	1

Struktura rodzin korzystających z pomocy według liczby dzieci w rodzinie

Ilość dzieci w rodzinie	Liczba rodzin
Rodziny z 1 dzieckiem	30
Rodziny z 2 dzieci	43
Rodziny z 3 dzieci	21
Rodziny z 4 dzieci	12
Rodziny z 5 dzieci	3
Rodziny z 6 dzieci i więcej	1

Bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, to przyczyny trudnej sytuacji dotyczące znaczną grupę klientów pomocy społecznej, które jednocześnie generuje wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Na porównywalnym do lat poprzednich poziomie pozostaje odsetek rodzin, w których przyczyną kryzysu jest problem uzależnienia od alkoholu, gdzie ze szczególną uwagą traktowane są rodziny z problemem alkoholowym, w których pozostają dzieci.

Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodzin traktowana jest przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy najsłabszej grupy, jaką są dzieci.

Źródła danych statystycznych:

- Urząd Miejski w Zbąszynku (BIP),
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku – sprawozdanie za rok 2012,
- Urząd Miejski w Zbąszynku – ewidencja ludności,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie – piecza zastępcza.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Mocne strony

- Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe.
- Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych.
- Kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej.
- Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych rodzinom.
- Zabezpieczenie w budżecie gminy niezbędnych środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.
- Otwartość Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym.
- Ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Słabe strony

- Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego.
- Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych.
- Mała ilość organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny.
- Oferowane możliwości spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii nie znajdujące zainteresowania wśród młodzieży zagrożonej demoralizacją.

Szanse

- Utworzenie stałego stanowiska pracy asystenta rodziny.
- Rozwijanie działalności świetlic środowiskowych i możliwość przekształcenia ich w placówkę wsparcia dziennego.
- Wykorzystanie środków projektu systemowego dla ops-ów z Europejskiego Funduszu Społecznego na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych.
- Możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty rozwijające tzw. kapitał ludzki.

Zagrożenia

- Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin.
- Ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny.
- Brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia.
- Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej.
- Mała skuteczność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych na realizację tzw. „projektów miękkich” z zakresu polityki społecznej inwestujących w kapitał ludzki.
- Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.

III. CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym, dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Cel główny Programu:

Skuteczne wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Integrowanie i doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Promowanie rodziny, jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Zbąszynek, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

V. DZIAŁANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1 . Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

2 . Prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a) opiekuńczej (świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze),
- b) specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży),
- c) pracy podwórkowej realizowanej przez tzw. wychowawców podwórkowych (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

3 . Pomoc w formie rodzin wspierających

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy.

Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

4. Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia.

Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca powinna opierać się o kontrakt z rodziną. Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych.

Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5 . Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze

W ramach działań profilaktycznych powinno uwzględnić się usługi dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci niepełnosprawne, które stanowić będą pomoc rodzicom w zapewnieniu

należytej opieki w czasie, gdy nie mogą jej sprawować osobiście lub gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.

6 . Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i pomocy wolontarystycznej

Kolejnym narzędziem wzmocnienia rodzin dysfunkcyjnych będzie pomoc wolontarystyczna oraz tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych. Ich celem będzie wymiana doświadczeń, zapobieganie izolacji, a także wzmocnienie systemu wsparcia.

7 . Usługi Asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci. W okresie realizacji programu zakłada się objęcie usługami asystenta, co najmniej 20 rodzin.

8 . Tworzenie i realizacja projektów i programów wspierających rodzinę

Kolejnym narzędziem wsparcia dziecka i rodziny będzie tworzenie i realizacja programów i projektów osłonowych, w tym m. in. kontynuacja:

- Projektu systemowego z POKL „Odnaleźć siebie”- aktywna integracja w OPS Zbąszynek,
- Projektu „Szkoła dla Rodziców” - programu pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Projektu „Zbąszynek – Razem możemy więcej”,
- Karty dużej rodziny w ramach Programu „Gmina Zbąszynek – Rodzina na 5 Plus”
- Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2014 - Asystent rodziny i Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

9 . Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków, wyposażenia w podręczniki i artykuły szkolne, opieki przedszkolnej, wypoczynku i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

10. Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty, w szczególności realizujące zadania na zlecenie Gminy Zbąszynek oraz osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji Programu współpracować winny:

a) podmioty publiczne:

- właściwe wydziały i stanowiska Urzędu Miejskiego w Zbąszynku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku,
- Szkoły podstawowe i Gimnazjum,
- Zbąszynecki Ośrodek Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Strażnik miejski,
- Samorządowy Zakład Usług Komunalnych,

b) podmioty niepubliczne:

- przedszkola niepubliczne,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej, edukacji
- kluby i organizacje sportowe,
- kościoły i związki wyznaniowe,

c) samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym, i inne:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Sąd Rejonowy w Świebodzinie.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminnego i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

VII. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu Gminy Zbąszynek,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU

Monitoring Programu prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbąszynku w terminie **do 31 marca każdego roku**, sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. Ilość porad udzielanych przez specjalistów w miejskich instytucjach samorządowych lub w organizacjach pozarządowych realizujących zadania na zlecenie miasta.
2. Ilość interwencji kryzysowych.
3. Liczba osób uczestniczących w konferencjach, szkoleniach.
4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn oraz struktury tych rodzin.
5. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.
6. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej.
7. Liczba dzieci objętych pomocą społeczną.
8. Liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego.
9. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
10. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
11. Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.
12. Liczba osób usamodzielnionych.
13. Kwota wydatkowana na realizację różnych programów celowych ze wskazaniem źródeł finansowania.
14. Kwota wydatkowana na koszty utrzymania dzieci w systemie pieczy zastępczej.
15. Kwota wydatkowana na koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
16. Kwota wydatkowana na pomoc społeczną skierowaną do rodzin wychowujących dzieci, w formie posiłku w szkole, opłat za przedszkole.